Svenska Direkt 8 Studiebok

Läraranvisning Textview

Verksnummer: 31247

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Läraranvisningens innehåll

Läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i läraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- Generella förändringar av boken
  Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Sidspecifika förändringar
  Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.

- Till läsaren
  I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i läraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!

- Pedagogiska tips
  I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Bildbeskrivningar
  Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Läraranvisning

Titel: Svenska Direkt 8 Studiebok

Författare: Cecilia Peña

ISBN: 978-915230412-9

Innehåll

Generella förändringar av boken 1

Sidspecifika förändringar 2

Till läsaren 8

Pedagogiska tips 9

Bildbeskrivningar 11

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till och om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.
- Baksidetext och Bildkällor utgår.
- Eleven har endast en markering som visar att "här ska du skriva ditt svar", även om det i svartskriftsboken är en hel sida att skriva på.

Sidspecifika förändringar

18/19

Till sist! Är placerat sist på sidan 19.

28

Uppgift 17

Tabellen har fått följande utseende:

Tabell

Dagstidningensläsning i svenska befolkningen 9-79 år en genomsnittlig dag 1990-2009 (procent)

Dagspressläsning

Minst en dagstidning

(Avser morgon- eller kvällstidning. Ej Metro.)

år 1990 - 84

år 1996 - 81

år 2000 - 83

år 2002 *

år 2004 *

år 2006 *

år 2008 *

år 2009 *

Minst en dagstidning

(Avser morgon- och kvällstidning inklusive daglig gratisutdelande dagstidningar.)

år 1990 -

år 1996 -

år 2000 - 85

år 2002 - 82

år 2004 - 81

år 2006 - 81

år 2008 - 77

år 2009 - 77

…osv

29

Tabellen har följande utseende:

Tabell

Läsare av olika innehållskategorier bland morgontidningsläsare 9-79 år en genomsnittlig dag 2009 (procent)

Totalt

Lokala nyheter – 86

Inrikesnyheter – 79

Utrikesnyheter – 74

Nöjesmaterial – 66

Kulturmaterial – 62

Sport – 61

Ekonominyheter – 59

Ledare och debatt – 56

Annonser – 54

Storstadstidningsläsare

Lokala nyheter – 82

Inrikesnyheter – 84

Utrikesnyheter – 80

Nöjesmaterial – 66

Kulturmaterial – 69

Sport – 60

Ekonominyheter – 65

Ledare och debatt – 60

Annonser - 51

…osv

30

Tabell

Personer som använder internet dagligen eller nästan dagligen i utvalda EU-länder och per land 2009

Andel invånare i procent

Alla (ålder: 16-79)

Ungdomar (ålder: 16-24)

Belgien: alla: 56 ungdomar: 77

Bulgarien: alla: 31 ungdomar: 63

Cypern: alla: 34 ungdomar: 63

Danmark: alla: 72 ungdomar: 88

Estland: alla: 54 ungdomar: 88

Finland: alla: 68 ungdomar: 87

…osv

31

Tillgång till tv: totalt och antal tv-apparater 1999–2008 (procent)
Sverige
Invånare mellan 9-79 år.

TV totalt

1999 – 98

2000 – 97

2001 – 97

2002 – 97

2003 – 98

2004 – 97

2005 – 98

2006 – 98

2007 – 97

2008 – 97

1 TV-apparat

1999 – 37

2000 – 33

2001 – 34

2002 – 37

2003 – 33

2004 – 32…

osv

36

Uppgift 21

Denna uppgift kan utgå då en elev med svår synnedsättning inte kan kolla i tidningar och hitta lämpliga bilder. Förmedla dock vad övriga elever kommit fram till så att eleven får reda på hur man kan använda en bild för att förmedla eller förstärka en texts innehåll.

38/39

Uppgift 22/23

Se ovan. Glöm inte bort att låta eleven med synskada få förmedla hur han/hon påverkas av reklam.

53

Uppgift 9

Uppgiften kräver viss förberedelse.

Eleven har följande tillägg:

Be din lärare om en taktil bild exempelvis ritad på en ritmuff.

55

Uppgift 10 i)

Eleven har följande tillägg:

Beskriv (eller rita miljön).

56

Uppgift 10 k

Eleven kan rita sin trollkäring med unge på en ritmuff, men en del elever gillar inte den här typen av uppgifter då kan eleven göra en skriftlig beskrivning av hur han/hon tror att trollkäringen ser ut.

93

Uppgift 3

Eleven skriver s för subjektivt och o för objektivt.

116

Gör gärna en förenklad ritmuffsbild med endast de staplar som behövs för att besvara frågorna.

Eleven har endast en kort sammanfattning:

Ett stapeldiagram

Stapeldiagrammet visar utlåning i kommunala folkbibliotek efter typ av media och tid (2000-2009).

I stort kan man säga att det som man lånar ut mest är barnböcker, därefter kommer faktalitteratur för vuxna och sedan skönlitteratur för vuxna.

Följande staplar finns markerade:

- skönlitteratur för vuxna
- barnböcker
- facklitteratur för vuxna
- musikfonogram
- kasettböcker m.m.
- e-böcker
- talböcker
- videogram (för utlåning/uthyrning)
- bok och band
- övriga AV-medier (CD-ROM, DVD, mikrofilm/-ficke, diabildserier/bildband/film etc.

118

Eleven skriver en siffra mellan 1-10.

Diskutera i par hur lätt eller svårt det skulle vara att kontrollera om påståendena är sanna på en skala 1-10. Där 1 motsvarande lätt och 10 är lika med svårt.

1 Kronprinsessan lider av sin svartsjuka ---

2 Pensionärer far alltför dålig mat --- (osv.)

127/128

Uppgifterna kräver förberedelser.

Rita runorna på en ritmuff.

148/149

Uppgiften kanske kan kräva viss handledning av pedagog beroende på hur van eleven är att söka information på Internet.

Till läsaren

Du har innehåll, text och bildbeskrivningar under separata flikar.

Baksidetext, Bildkällor utgår.

Du skriver dina svar på datorn.

Var noga med att du alltid skriver uppgiftens rubrik och/eller sida så att det blir lätt att se vilka svar som hör till vilken uppgift. Samla svaren i en egen mapp.

Bildbeskrivningar finns till de flesta bilder. Läs gärna igenom dem i lugn och ro så att du kan fråga din lärare om det är något du inte förstår eller som du vill få lite mera information om. Men en del bilder har ingen direkt anknytning till uppgifterna.

Nya tecken:

æ skriv som ae

p skrivs (p1,3,4,6).

De uppgifter som handlar om runstenar kan du lösa om du får en taktilbild ritad på ritmuff. Be din lärare om en sådan.

Pedagogiska tips

Eleven skriver sina svar på sin datorn.

Tänk på att det är viktigt att eleven har en särskild fil på datorn för ”Svenska direkt” och att eleven är noga med att först skriva in vilket kapitel och uppgift som besvaras. Ordning och reda är mycket viktigt!

Uppgifterna är numrerade/bokstaverade så att det blir lättare för eleven att skriva svaren på dator och detta underlättar också när eleven ska rätta uppgifterna.

Bildbeskrivningar finns till de flesta bilder. Bildbeskrivningarna kan dock aldrig ge exakt samma information som de seende eleverna får genom att se på bilderna, samtala därför gärna om bilderna och ge den extra information som eleven med synnedsättning kan ha nytta av för att få samma förståelse för bilderna/texterna som de seende eleverna. Detta gäller speciellt de bilder där författaren låter bilden förmedla eller förstärka textens innehåll.

Tabellen på sid 116 har ej fullständig bildbeskrivning då den var svår att tyda helt korrekt. Man kan dock ge eleven motsvarande information i omarbetad form exempelvis på följande sätt:

Tabell

Utlåning i kommunala folkbibliotek efter typ av media och tid.

År 2000

skönlitteratur för vuxna: ca 19 000 000

barnböcker: ca 30 000 000

facklitteratur för vuxna: drygt 20 000 000

musikfonogram: ca 3 000 000

osv.

OBS! Tänk dock på att detta är en mycket tidskrävande uppgift. Så det kan vara bra att minska ner antalet år och endast ta med de årtal som behövs för att besvara uppgiftens frågor.

Eleven behöver ett taktilt runalfabete. Detta kan man enkelt göra genom att rita tecknen på elevens ritmuff och sedan skriv motsvarande översättning på punktskrift genom att sätta ritmuffen i perkinsmaskinen och skriva tecknen.

Även runstenen kan man rita på ritmuff.

Stapeldiagrammet på sidan 116 kan med fördel också ritas på ritmuff.

Tabellerna på sida 28, 29, 30, 31, sid 53 spänningskurvan och stapeldiagrammet på sidan 116 kan behöva individuell genomgång. Dessa uppgifter är dessutom mycket tidkrävande för en elev med synnedsättning att lösa.

Bokstäverna æ och Þ som förkommer på sid 129 skrivs som med ae och bakvänt p (p1,3,4,6).

Tänk på att det tar **längre tid** för en elev med synnedsättning att läsa igenom texterna och att läsa igenom bildbeskrivningarna kräver extra tid.

Vid prov har en eleven med svårt synnedsättning också rätt att få **mera tid** till sitt förfogande.

Uppmana eleven att läsa ”Till läsare” så att han/hon får information om bokens upplägg och utformning.

Bildbeskrivningar

4

Ett svartvitt fotografi på en tjej som ligger på en gräsmatta. Hon har stora solglasögon på sig och skriver i en bok.

6

Tre svartvita fotografier

1. En tjej som ser lite bekymrad ut. Hon blundar och håller ena handen för ögonen.
2. En jätteglad kille med solglasögon och rutig hatt.
3. En tjej som skriker och dra i sitt lockiga hår med händerna.

9

Ett svartvitt fotografi från en skola vid några elevers förvaringsskåp. En kille och två tjejer står lutade mot skåpen och talar med två andra personer.

18

Ett svartvitt fotografi som visar pressarfoten på en symaskin, där man trätt in en tråd. Klart att börja sy!

19

Ett svartvitt fotografi på en skällande hund som visar alla sina vassa tänder. Hunden sticker ut sitt huvud genom ett järnstaket.

20

Ett svartvitt fotografi på en hand som håller i en mikrofon.

22

Ett svartvitt fotografi från ett klassrum. Man ser ryggarna på några killar som räcker upp händerna.

24

Ett svartvitt bildcollage där en fruktskål och en fotboll ”står” på två spelkort som balanserar mot varandra. Under dem ligger resten av kortleken.

26

Ett svartvitt fotografi på en hand som skriver med en blyertspenna.

31

Ett fotografi på en plattskärms-TV.

32

Ett svartvitt fotografi på en tjej som sitter framför en dataskärm och kollar på en blogg.

32

Ett svartvitt fotografi på delar av ett tangentbord.

33

Tre svartvita bilder

1. Två händer som spelar på en gitarr
2. Gitarrsträngar
3. En deg och en kavel

34

Ett svartvitt fotografi på en kille som skjutit upp sina glasögon i pannan medan han fotograferar.

35

Ett svartvitt fotografi på två stora koppar fyllda med kaffe eller kanske choklad med grädde och chokladsås?

36

Ett svartvitt fotografi taget i fågelperspektiv ner mot tre män som kollar på bilder i en bok.

38

Ett svartvitt familjefotografi.

Hela familjen sitter i en soffa, mamma, pappa och tre barn.

I mammas knä sitter dotter och en lite äldre kille sitter bredvid. De kollar tillsammans i en bilderbok. Pappa och den äldste sonen spelar dataspel på TV:n.

44

En svartvit förstoring av en mun.

49

Ett svartvitt fotografi på Edith Södergren, som håller en katt i famnen.

52

Ett svartvitt fotografi som visar en tjej som sitter ute på några stenar och kanske drömmer eller funderar på hur hon ska formulera orden i sin dikt.

53

En svartvit närbild på en gammal, uppslagen bok.

53

Ett koordinatsystem där en axel visar spänning 0-10, och den andra axeln visar spänningen över tid, början - mitten – slutet.

Början – Tom cyklar snabbt hem från sin kompis Kalle.

55

Ett svartvitt fotografi på kastanjer.

En kastanj är på väg ut ur sitt taggiga skyddshölje.

58

Ett svartvitt fotografi på en fyrkantig hammare och ett smidesstäd.

62

Baksidan på ett kuvert.

63

Ett svartvitt fotografi på en grusväg som omges av en gräskant och sedan ett staket.

64

Ett svartvitt fotografi på kanelbullar med pärlsocker.

66

Ett svartvitt fotografi på två byråar med lådorna utdragna. Lådorna är fyllda med verktyg.

74

Ett svartvitt fotografi från en fest där diskokulorna reflekterar ljuset.

76

Ett svartvitt fotografi på en boll och två bordtennisracketar som ligger på var sin sida om ett nät.

78

Tre svartvita fotografi

1. En busschaufför som kör buss.
2. Två ungdomar som sitter på ett räcke vid havet och pussas.
3. Ett tomt klassrum, där man endast ser bänkar och stolar.

81

En filmklappa med följande ord:

Prod

Roll – scene – take

Director

Camera

Date

82

En hopfällbar stol som påminner om en campingstol. Regissören brukar ha en sådan stol vid filminspelningar.

90

Ett svartvitt fotografi på en yngre person som ligger på knä och kollar igenom en träkvadrat med smala spjälor.

94

Ett svartvitt kvällsfotografi på en väg där det kommer ett fordon med stark belysning.

96

Ett svartvitt fotografi på två personer som sitter i solstolar på en strand vid havet och läser tidningen.

100

Tre svartvita vinterfotografi

1. På det första fotot ser man ett gäng personer som är ute och åker snöskoter.
2. Djurspår i snö.
3. Vattendroppar på en fönsterruta.

102

Ett svartvitt fotografi som visar en person med dreadlocks.

108

Ett svartvitt fotografi på en kille som står böjd ner mot en strandkant och kollar på något som han hittat där.

109

En svarvad ordförandeklubba i trä.

114

Ett svartvitt fotografi från ett bibliotek. Man ser fyra hyllplan med böcker.

116

Ett stapeldiagram

Stapeldiagrammet visar utlåning i kommunala folkbibliotek efter typ av media och tid (2000-2009).

I stort kan man säga att det som man lånar ut mest är barnböcker, därefter kommer faktalitteratur för vuxna och sedan skönlitteratur för vuxna.

Följande staplar finns markerade:

- skönlitteratur för vuxna

- barnböcker
- facklitteratur för vuxna
- musikfonogram
- kasettböcker m.m.
- e-böcker
- talböcker
- videogram (för utlåning/uthyrning)
- bok och band
- övriga AV-medier (CD-ROM, DVD, mikrofilm/-ficke, diabildserier/bildband/film etc.

117

Fyra svartvita fotografier

1. En äldre TV-skärm
2. En laptop
3. Dagstidningar
4. En volymknapp

122

Ett svartvitt fotografi där en kvinna håller fram en mikrofon och frågar mannen på andra sidan mikrofonen något. Intervjun filmas.

126

Ett svartvitt fotografi på olika sorters skiftnycklar och andra verktyg.

127

Två meddelanden skrivna på runskrift.

128

En tecknad runsten utan några runor.

134

Ett svartvitt fotografi taget från rymden mot jorden i motljus. Man ser molnen över jorden och solen som lyser omgiven av en ljuscirkel.

137

Ett svartvitt bildcollage på munnar som är glada, skrattar, ler, allvarliga och piercade.

144

Fyra bokstäver A B C D skrivna med versaler.

145

Ett svartvitt fotografi på en hand som skriver med en bläckpenna.

147

Fyra fotografier på olika sorters bollar

- Fotbollar
- Basketbollar
- Biljardbollar med siffror

Plastbollar